Mikko Vieltojärvi

VNS 7/2024 vp Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta

Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta
Kirjoita tähän

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selonteosta YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta.

Valtioneuvoston selonteko kuvaa pääosin hyvin Ageda2030:n toimeenpanon tilannetta Suomessa. Kuten selonteossa on todettu, Suomi on kansainvälisesti verrattuna erittäin pitkällä Agenda2030:n tavoitteiden saavuttamisen suhteen.

Selonteossa on todettu perhevapaiden ja hoivavastuun jakautumisen sukupuolten välillä toteutuvan Suomessa kansainvälisesti vertailtuna hyvin. Suomessa tulisi kuitenkin tavoitella perhevapaiden huomattavasti tasaisempaa jakautumista miesten ja naisten välillä. EK:n näkemyksen mukaan perhevapaat tulisi jakaa naisten ja miesten välillä tasan, ja mahdollisuudesta siirtää oman kiintiönsä vapaita toiselle vanhemmalle tulisi luopua. Tämä vahvistaisi tasa-arvoa ja parantaisi naisten työmarkkina-asemaa.

Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on ollut Suomessa viime vuodet kasvussa. Tämä on erittäin positiivista, sillä varhaiskasvatukseen osallistuminen on yhteydessä parempiin oppimistuloksiin kouluvuosina. Erityisen paljon varhaiskasvatukseen osallistumisesta hyötyvät maahanmuuttajataustaiset lapset, joiden integroitumista suomalaiseen kouluun varhaiskasvatuksen aikana vahvistuva kotimaisten kielten taito helpottaa huomattavasti. Tehokas keino vahvistaa lasten varhaiskasvatukseen osallistumista ja äitien asemaan työmarkkinoilla olisi kotihoidon tuen keston lyhentäminen.

Suomen talouskasvu on ollut viime vuosina vaatimatonta. Suomen ja suomalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi tarvitaan kunnianhimoisia toimia talouskasvun kiihdyttämiseksi. Hallituksen tavoite velkasuhteen tasapainottamisesta ja kääntämisestä laskuun pidemmällä aikavälillä on oikea ja kannatettava. Samoin parlamentaarisesti sovittu historiallinen

tutkimus- ja kehitysmenojen lisääminen on aidosti vaikuttava kasvutoimi.

Samalla tarvitaan kuitenkin pikaisesti uusia kasvua kiihdyttäviä toimia niin verotuksellisin kuin osaavan työvoiman saatavuutta turvaavin keinoin. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaamisen kannalta on kriittistä, että suomalaisten koulutus- ja osaamistaso nousee. Korkeakoulutettujen osuutta nuorissa ikäluokissa tulee nostaa kohti 50 prosenttia ja peruskoululaisten oppimistulokset on käännettävä nousuun. Positiivista on kuitenkin suomalaisten aikuisten poikkeuksellisen hyvä menestys OECD:n PIAAC-tutkimuksessa. Työikäiset suomalaiset saavuttivat joulukuussa julkaistussa PIAAC-tutkimuksessa korkeimmat pisteet kaikissa mitatuissa osioissa.

Pelkästään koulutusjärjestelmään kohdistuvat toimet eivät kuitenkaan riitä talouskasvun turvaamiseen vanhenevan väestön ja pienenevän syntyvyyden Suomessa. Suomen tulisi tavoitella nettomääräisesti 45 000 uutta kansainvälistä osaajaa vuosittain, jotta työikäinen väestö ei supistuisi. Tämän potentiaalinen vaikutus bruttokansantuotteeseen olisi jopa 1,5 prosenttia vuoden 2035 tasossa.

Vihreä ja digitaalinen siirtymä uudistaa työelämää, toimialoja ja ammatteja ja tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia talouskasvulle. Suomeen on EK:n vihreiden investointien dataikkunaan kerättyjen tietojen perusteella lähes 290 miljardin euron edestä investointeja. Näiden toteutuminen edellyttää kansainvälisesti kilpailukykyistä toimintaympäristöä ja sen osana myös osaavaa työvoimaa. Uusien investointien vaatimat osaajatarpeet on tunnistettava ajoissa, ja suomalaisen koulutusjärjestelmän on kyettävät reagoimaan joustavasti ja nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin sisällytetyt valinnaiset digivihreän siirtymän tutkinnonosat ovat erinomainen esimerkki uusiin osaamistarpeisiin vastaamisesta.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Mikko Vieltojärvi
Asiantuntija